

Besluit Uitwijkljst Wbtv

25 mei 2009

De Raad voor Rechtsbijstand,

Gezien:

- Artikel 2, 3 en 4 van de Wet beëdigde tolken en vertalers (Stb. 2007, 375);
- De toelichting van het Besluit beëdigde tolken en vertalers van 11 december 2008 (Stb. 2008, 255);
- Het advies van het Kwaliteitsinstituut beëdigde tolken en vertalers d.d. 15 mei 2009;

Stelt beleid vast voor plaatsing op de lijst uit artikel 2, lid 3 Wbtv (hierna te noemen: de Uitwijkljst):

Artikel 1

Indien de Raad voor Rechtsbijstand (hierna te noemen: de Raad) een verzoek van een tolk of vertaler om te worden ingeschreven in het Rbtv afwijst, kan hij de tolk of vertaler voor de betreffende talencombinatie of vertaalrichting(en) plaatsen op de Uitwijkljst indien:

- in de betreffende talencombinatie of vertaalrichting(en) geen door de Raad erkende toets kan worden afgelegd;
- en de tolk of vertaler aantoonbaar beschikt over:
  - aantoonbaar mbo-denk/werkniveau;
  - en taalcompetenties in bron- en doeltaal op niveau B2 van het Europese referentiekader voor talen;
  - en relevante werkervaring als tolk, respectievelijk vertaler
- en de tolk of vertaler minimaal 8 punten scoort op de competentiematrix die als bijlage bij dit besluit is gevoegd.

Artikel 2

Op tolken en vertalers die op de Uitwijkljst zijn geplaatst, is de gedragscode voor tolken en vertalers in het kader van de Wbtv van toepassing zodra deze is vastgesteld.

Artikel 3

Iedere belanghebbende kan klachten over tolken en vertalers die op de Uitwijkljst zijn geplaatst, indienen bij de Raad. De door de Raad ingestelde Klachtencommissie Wbtv zal deze klachten behandelen en advies uitbrengen aan de Raad die op basis daarvan een besluit neemt naar aanleiding van de klacht.

Artikel 4

De duur van de plaatsing op de Uitwijkljst bedraagt in beginsel drie jaar. Na afloop van die periode kan de tolk of vertaler om verlenging verzoeken. De Raad kan plaatsing op de Uitwijkljst verlengen indien:

- de tolk of vertaler voldoet aan de dan geldende criteria voor plaatsing op de Uitwijkljst;
- en geen toets beschikbaar is voor de betreffende talencombinatie en/of vertaalrichting(en);
- en de tolk of vertaler aan zijn bijscholingsverplichtingen heeft voldaan;
- en de tolk of vertaler de kosten voor verlenging van de inschrijving heeft betaald.

Artikel 5

Voor de verlenging is de tolk of vertaler € 45,- inschrijfgeld verschuldigd. De Raad kan een lager bedrag vaststellen als de situatie daartoe aanleiding geeft.

Artikel 6

Tolken of vertalers die zijn geplaatst op de Uitwijkljst, moeten na een totale inschrijvingsduur van vijf jaar een nieuwe Verklaring omtrent gedrag overleggen volgens het Wbtv-profiel.

Artikel 7

Dit besluit wordt aangehaald als 'Besluit Uitwijkljst Wbtv' en treedt in werking op de tweede dag na publicatie in de Staatscourant.

Het besluit en toekomstige wijzigingen daarvan worden gepubliceerd in de Staatscourant en op de internetsite die de Raad voor Rechtsbijstand over de Wbtv beheert (www.bureaubtv.nl).

De Raad voor Rechtsbijstand.

BIJLAGE EISEN VOOR PLAATSING OP DE UITWIJKLIJST WBTV

- A. Tenminste havo/mbo-werk/denk niveau
- B. Aantoonbaar niveau B2 (ERK) in beide talen
- C. Tenminste 10 punten scoren op grond van de bovengenoemde claims:
  - 1. moedertaalspreker + middelbaar onderwijs in die taal 4 punten
Of
moedertaalspreker + hoger onderwijs in die taal 6 punten
  - 2. lager onderwijs in het taalgebied van de voor betrokkene vreemde taal¹ 2 punten
Of
middelbaar onderwijs in het taalgebied van de voor betrokkene vreemde taal 3 punten
of
hoger onderwijs in het taalgebied van de voor betrokkene vreemde taal 5 punten
  - 3. taalstudie (niveau hoger onderwijs) van de voor betrokkene vreemde taal 4 punten
  - 4. 1 jaar werk (niet tolk- of vertaal)ervaring in het taalgebied van de voor betrokkene vreemde taal 2 punten
Of
tenminste 2 jaar werkervaring in taalgebied van de voor betrokkene vreemde taal 3 punten
  - 5. (deel-)certificaat van een tolk- of vertaleropleiding 2 punten
  - 6. aantoonbare werkervaring als tolk of vertaler (minimaal 20 opdrachten) 4 punten

¹ Onder vreemde taal wordt verstaan de taal die niet de moedertaal van betrokkene is of, indien de gevraagde talencombinatie c.q. vertaalrichting twee talen betreft anders dan het Nederlands, de doeltaal.

TOELICHTING

Algemeen

De Wet beëdigde tolken en vertalers introduceert in artikel 2, lid 3 een lijst waarop tolken en vertalers kunnen worden ingeschreven die niet volledig aan de eisen van de wet kunnen voldoen.

Conform de toelichting van het Besluit btw kan de Raad voor Rechtsbijstand in samenspraak met het Kwaliteitsinstituut btw nader beleid ontwikkelen rond de Uitwijkljst.

Het Kwaliteitsinstituut btw heeft op 15 mei 2009 aan de Raad advies uitgebracht over plaatsingsvoorwaarden van de Uitwijkljst. De Raad heeft dit advies overgenomen en op enkele administratieve uitvoeringsaspecten aangevuld.

Hij onderschrijft het door het Kwaliteitsinstituut btw beschreven uitgangspunt dat inschrijving in het Rbtv centraal moet staan in de uitvoering van de wet en dat plaatsing op de Uitwijkljst gezien moet worden als een tijdelijke fase die voorafgaat aan inschrijving in het Rbtv.

Voor het Rbtv is de norm dat een tolk of vertaler beschikt over de wettelijk vereiste competenties op hetzelfde niveau als een hbo-afgestudeerde tolk of vertaler. Hieruit vloeit voort dat voor de Uitwijkljst minimaal havo- of mbo-niveau vereist is. Eenieder kan met een (havo- of) mbo-diploma doorstromen naar een hbo-opleiding.

Omdat er geen tolk- of vertaalopleidingen op mbo-niveau bestaan, heeft het Kwaliteitsinstituut een instrumentarium ontworpen waarmee kan worden vastgesteld dat een tolk of vertaler over het vereiste niveau beschikt.

Met het oog op bovenstaande ligt ook voor de hand dat plaatsing een beperkte duur kent en alleen mogelijk is voor talencombinaties en vertaalrichtingen waarvoor geen toets beschikbaar is. Door de duur te beperken worden tolken en vertalers gestimuleerd om zich tot het vereiste niveau te laten scholen.

Naast criteria voor inschrijving, acht de Raad het van belang dat ook anderszins parallellen worden getrokken tussen inschrijving in het Rbtv en plaatsing op de Uitwijkljst. Daarom heeft hij tevens het advies van het Kwaliteitsinstituut overgenomen dat de gedragscode die wordt ontwikkeld, ook van toepassing is op tolken en vertalers op de Uitwijkljst, dat klachten over deze beroepsbeoefenaren ook worden behandeld door de Klachtencommissie btw en dat de tolken en vertalers op de Uitwijkljst ook bijscholing moeten volgen.

Deze parallel gaat niet op voor het Wbtv-legitimatiebewijs. Omdat de Wbtv expliciet stelt dat het Wbtv-legitimatiebewijs pas wordt verstrekt nadat de eed of gelofte is afgelegd en tolken en vertalers op de Uitwijkljst niet volgens de Wbtv-procedure worden beëdigd, wordt aan hen ook geen legitimatiebewijs verstrekt.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Een tolk of vertaler kan alleen worden geplaatst op de Uitwijkljst nadat het verzoek tot inschrijving Rbtv is afgewezen en als in de betreffende talencombinatie of vertaalrichting(en) geen tolk- respectievelijk vertaaltoets beschikbaar is. Omdat de Raad de instantie is die instellingen aanwijst die deze toetsen mogen afnemen, weet de Raad ook voor welke talencombinaties en vertaalrichtingen toetsen wel of niet beschikbaar zijn.

Via het inschrijfformulier kan de tolk of vertaler aangeven in aanmerking te willen komen voor plaatsing op de Uitwijkljst als het verzoek tot inschrijving in het Rbtv wordt afgewezen.

Uitgangspunt voor plaatsing is dat de tolk of vertaler beschikt over de competenties genoemd in artikel 2 van de Wbtv op mbo-niveau.

Omdat in Nederland geen tolk- of vertaalopleidingen op mbo-niveau bestaan, moeten tolken en vertalers anderszins kunnen aantonen te beschikken over de vereiste competenties, die zijn vertaald naar de in dit artikel geformuleerde criteria.

Tolken en vertalers kunnen voldoen aan deze criteria als zij :

- een diploma of getuigschrift van een opleiding op havo- of mbo-niveau overleggen. Indien de verzoeker een buitenlandse middelbare of hogere opleiding heeft voltooid, is een Nederlandse vertaling van een getuigschrift of diploma nodig, eventueel voorzien van een diplomawaardering en;
- aantonen te beschikken over taalcompetenties op niveau B2 van het Europese referentiekader voor talen. Dit is één niveau onder dat van inschrijving in het Rbtv. Verzoekers kunnen dit onderbouwen via een met succes afgelegde toets zoals bijvoorbeeld de toets 'Nederlands als Tweede Taal,

tweede programma' of het diploma van een middelbare of hogere opleiding die in de betreffende taal is doorlopen en;

- aantonen relevante tolk- respectievelijk vertaalervaring te hebben opgedaan. Daarbij moet al gauw worden gedacht aan zo'n 20 professionele opdrachten en;
- aantoonbaar minstens 8 punten behalen volgens de competentiematrix die als bijlage bij dit besluit is opgenomen. Deze matrix helpt om vast te stellen dat de tolk of vertaler ook over andere kennis en vaardigheden beschikt dan die uit de eerste drie voorwaarden, zoals bijvoorbeeld cultuurkennis. Daarnaast kan het systeem helpen een verzoeker die niet kan worden ingeschreven te adviseren over een te volgen opleiding- of ervaringstraject.

Op verzoek van het Kwaliteitsinstituut btw heeft Bureau btw een concept van deze beoordelingssystematiek getest op enkele tientallen dossiers. Op basis van deze ervaring is de systematiek in overleg met het Kwaliteitsinstituut btw op onderdelen aangepast tot zijn huidige vorm.

Artikel 2

Opdrachtgevers met een afnameplicht kunnen een tolk of vertaler van de Uitwijkljst inzetten als in het Rbtv geen tolk of vertaler beschikbaar is. Omdat de aard van de opdracht niet verandert met de status van de ingezette tolk of vertaler, moeten zoveel mogelijk kwaliteitsaspecten die voor het Rbtv gelden, ook op tolken en vertalers van de Uitwijkljst van toepassing zijn. Voor taal-, tolk- of vertaalvaardigheid kan dat niet. Met betrekking tot houding en gedrag is het wel mogelijk dezelfde eisen te hanteren voor tolken en vertalers uit het Rbtv als op de Uitwijkljst. Daarom wordt de gedragscode die de Raad in samenspraak met het Kwaliteitsinstituut btw ontwikkelt, ook van toepassing op tolken en vertalers op de Uitwijkljst.

Artikel 3

In het verlengde van het voorgaande, ligt voor de hand dat belanghebbenden ook klachten kunnen indienen over tolken en vertalers op de Uitwijkljst. Deze zullen op exact dezelfde manier worden afgewikkeld als klachten over beëdigde tolken en vertalers.

Artikel 4

Zoals uiteengezet in het algemene deel van deze toelichting, bedraagt de duur van de plaatsing op de Uitwijkljst in beginsel drie jaar. Verlenging is alleen mogelijk indien geen toetsen voor de betreffende talencombinatie of vertaalrichtingen) beschikbaar zijn.

De duur van de verlenging is telkens maximaal drie jaar. De Raad kan de duur verkorten indien is te voorzien dat de tolk of vertaler binnen afzienbare tijd alsnog een toets kan afleggen.

Om in aanmerking te komen voor verlenging moet de tolk of vertaler voldoen aan de dan geldende criteria voor plaatsing. Het Kwaliteitsinstituut btw heeft geadviseerd dit beleid tijdig te evalueren en waar nodig bij te stellen. Denkbaar is dat de criteria bij verlenging van de plaatsing afwijken van de huidige. Ook moeten tolken en vertalers voor verlenging van de plaatsing voldoende bijscholing hebben gevolgd. De eisen voor bijscholing in het kader van de verlenging van plaatsing op de Uitwijkljst worden gelijktijdig vastgesteld als die voor verlenging van de inschrijving in het Rbtv.

Artikel 5

Om te kunnen worden ingeschreven in het Rbtv en dus ook om te worden geplaatst op de Uitwijkljst, moeten tolken en vertalers het wettelijke inschrijfgeld betalen.

Voor verlenging van de inschrijving in het Rbtv is een beëdigde tolk of vertaler conform artikel 7, lid 2 van het Besluit btw € 75,- verschuldigd. Omdat verlenging vijf jaar geldig is, bedragen de kosten omgerekend € 15,- per jaar. De Raad streeft ernaar de totale kosten voor plaatsing op de Uitwijkljst zoveel mogelijk in de pas te laten lopen met de kosten voor inschrijving in het Rbtv. Omdat plaatsing op de Uitwijkljst en verlenging van die plaatsing in beginsel drie jaar geldig is, wordt voor verlenging € 45,- in rekening gebracht.

Als de verlenging van de plaatsing korter is, kan een lager inschrijfgeld worden geheven. De Raad zal dit per situatie beoordelen.

Indien de tolk of vertaler voor een andere talencombinatie of vertaalrichting in het Rbtv staat ingeschreven, wordt voor verlenging van de plaatsing op de Uitwijkljst geen inschrijfgeld geheven omdat de tolk of vertaler al leges verschuldigd is voor verlenging van de Rbtv-registratie.

Artikel 6

Omwille van eerdergenoemde parallellen, moeten tolken en vertalers die op de Uitwijkljst zijn geplaatst, in beginsel elke vijf jaar een nieuwe Vog aanleveren volgens het Wbtv-profiel. Ook hier kan de Raad afwijken van de genoemde frequentie indien de tolk of vertaler zowel in het Rbtv staat ingeschreven als op de Uitwijkljst is geplaatst. In dat geval moet namelijk voor verlenging van de

---

inschrijving in het Rbtv al een nieuwe Vog worden aangeleverd.

Artikel 7

De Raad zorgt ervoor dat dit besluit op passende wijze kenbaar wordt gemaakt. Dit gebeurt via publicatie in de (elektronische) Staatscourant en de eigen internetsite over de Wbtv (www.bureaubtv.nl).

Het Kwaliteitsinstituut btv heeft aangedrongen op een tijdige evaluatie van dit besluit. De Raad is voornemens deze evaluatie op een dusdanig tijdstip te starten, dat een eventuele bijstelling drie jaar na inwerkingtreding van dit besluit van kracht kan worden, zodat het bij de eerste verlenging van plaatsing op de Uitwijklijst kan worden meegenomen.